СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 55. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 9 БЕРЕЗНЯ 1948. — No. 55. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 9, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ЗА ДОПОМОГУ ЧУЖИННИМ ДЕРЖАВАМ, ЗЛУЧЕНУ З ВІЙСЬКОВОЮ ЗАБЕЗПЕКОЮ

Вашингтон, 7 березня. — Дискусія в сенаті над Програмою для Видужання Европи забрала цілий тиждень часу і виказала, що сама економічна допомога не вистарчальна. Сенатор Джордж В. Малон, з Невади, а за ним й інші, піддав думку, щоб упарі з економічною відбудовою ухвалити ще й військову забезпеку для Пляну Маршала й тому дискусія над цією справою може виповнити цілий тиждень. На всякий випадок прихильники адміністрації рахують, що Плян Маршала має запевнену більшість у сенаті, не зважаючи на можливі поправки, які будуть поставлені до теперішнього білу.

Щойно після ухвалення законопроєкту в сенаті, почнеться дебата в палаті репрезентантів. Підкомісія закордонних справ цієї палати, на чолі якої стоїть конгресмен Гартер, вийшла з домаганням, щоб всю допомогу, призначену для чужинних держав, забезпечити ще параграфом в справі військової забезпеки, головно допомогу для Китаю. Предсідник палати репрезентантів, Джозеф В. Мартин, заповів, що палата прийме законопроєкт, ... військову допомогу побіч економічної. У цій справі він лише підтримує думку ген. Алберта С. Ведемейера, який минулого тижня зажадав військової допомоги не лише для Китаю, але й для інших держав.

ДОГОВІР НА ЦІНУ ПШЕНИЦІ МІЖ 36 ДЕРЖАВАМИ.

Вашингтон. — Міжнародна Пшенична Рада оприлюднила заключення 5-річного договору на стелю для продажу пшениці, експортованої зо Злучених Держав, Канади і Австралії. Умову підписали представники 33 країн, які купують пшеницю. Вона передбачує мінімальну і максимальну ціну. Першого року тобто в 1948-49 ціна одного бушля буде $1.50, потім буде падати по 10 центів річно, доки не впаде на $1.10 в 1952 р. На всякий випадок сказано, що ціна не може бути вища понад $2 від бушля. 33 держави, які купують пшеницю із згаданих трьох країн, обовязалися не купувати менше як 500,000,000 бушлів. Найбільше експортуватиме Канада, бо 230,000,000 бушлів, Стейти 185,000,000, Австралія 85,000,000.

ВОЛЕС НІЯК НЕ ВЕРНЕТЬСЯ ДО ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Йорк, Пенсилвенія. — На стейтовій конвенції третьої партії, яка підтримує Генрія Волеса на президента, заявив він самий, що він не вернеться до Демократичної партії, хоч би навіть президент Труман не був кандидатом. Він сказав, що не Труман є перешкодою для нього, а Доктрина Трумана, яка започаткувала опір проти совєтської агресії. Волес заповів, що його імя буде поставлене на балотах у більше ніж 40 стейтах.

РОБІТНИЧА ПЛАТНЯ СКОРЧИЛАСЯ НА 15%.

Вашингтон.—Студії над робітничою заплатою, переведені предсідником Конгресу Індустріяльних Організацій, Филипом Мореєм виказують, що платня скорчилася на 15% впродовж останніх 15 років. Ці студії мають дати підставу до нової кампанії за підвишку платень, яку розпочинає КІО. Кампанію заповідає „Економік Автлук", орган КІО, Журнал доводить, що від 1945 до 1947 р. зиски великих підприємств піднеслися на 89.9%, чисті доходи фармерів на 35.6%, а в тому часі робітнича й інші платні піднеслися лише на 27.9%. Впродовж останніх 18 місяців ціни харчів піднеслися на 42%, одягу на 22% а комірного на 6.4%.

СЕН. БИРД БОЇТЬСЯ ПРОЛИВУ КРОВИ ЗА ГРОМАДЯНСЬКІ ПРАВА.

Вашингтон. — Сен. Гарі С. Бирд, з Вирджінії, заповів, що ухвалення програми зрівнання громадянських прав яку видвигнув президент Труман, може призвести до проливу крови в південних стейтах. Бирд виголосив промову по радіо з Арлингтон, в стейті Вирджінія, і заявив, що біл є звернений проти білих людей на півдні.

НОВИЙ БІЛ ЗА ДОПУЩЕННЯ 400,000 СКИТАЛЬНИКІВ.

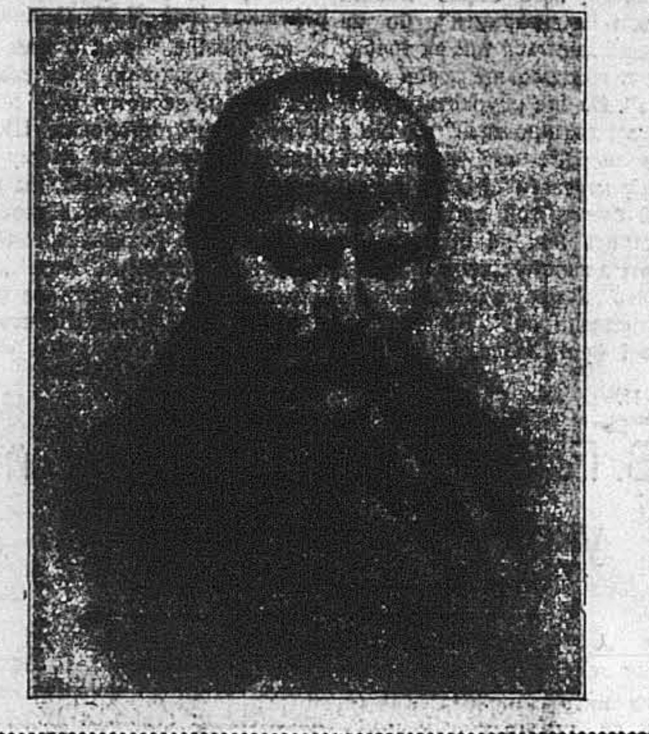
Вашингтон. — У палаті репрезентантів появиться новий законопроєкт для допущення 400,000 нових іміґрантів упродовж найближчих 4 років, подібно, як цього домагається біл Стратона. Новий біл внесе ще цього тижня Джеймс Дж. Фултон, голова підкомісії для закордонних справ. Він різниться від білу Стратона, бо обіймає деякі постанови, прийняті в сенатським законопроєкті, який уже перейшов в комісії.

ДЕ ВАЛЕРА В АМЕРИЦІ.

Ню Йорк, 8 березня (По радіо в год. 6 ранку). — Імон де Валера, бувший премієр Ірландії, прибув сьогодні ранком на летунський майдан ля Ґвардія. Хоч це буле досвіта, йому на стрічу вийшло велике число представників айриських товариств. Посадник міста Ню Йорку, Вилйем О'Двайер, запровів святочну обідню перекуску в готелю Валдорф Асторія у честь гостя. Де Валера перебуде в Америці цілий місяць і обїде майже всі стейти. На год. 11 ранку у вівторок заповіджена парада для нього в місті Ню Йорку.

ПРОТЕСТАНТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОТИ ДОПОМОГИ ДЛЯ КАТОЛИЦЬКИХ ШКІЛ.

Вашингтон. — Нова організація, складена з протестантів і інших деномінацій, які мають на цілі підтримування розділу церкви від держави, оприлюднила одвертий лист, в якому домагається не допускати до ухвалювання допомоги для католицьких парафіяльних шкіл з прилюдних фондів.

Т. Шевченко

ЗАПОВІТ.

Як умру, то поховайте
Мене на могилі,
Серед степу широкого,
На Вкраїні милій;
Щоб лани широкополі
І Дніпро і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий!

Як понесе з України
У синєє море
Кров ворожу... отоді я
І лани і гори —
Все покину і полину
До самого Бога
Молитися... А до того —
Я не знаю Бога.

Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте!
І мене в сім'ї великій
В сім'ї вольній, новій
Не забудьте пом'янути
Не злим тихим словом.

Історична подія Української Католицької Церкви в Канаді

АПОСТОЛЬСЬКА СТОЛИЦЯ ОСНУВАЛА ТРИ ЕКЗАРХАТИ І НАЗНАЧИЛА ДВОХ НОВИХ ЕПИСКОПІВ.

Виннипеґ, Ман., 3. березня. (УКПС). — Святіший Отець, Папа Пій XII, через Апостольського Делеґата з Оттави, Ільдебранда Антонютті, проголосив на руки Преосвященого Кир Василія Ладики, епископа ... про основання й ерекцію трьох Апостольських Екзархатів для Українців Католиків у Канаді.

Екзархат Західньої Канади для українців католиків обнимає провінції: Алберти, Британської Колюмбії й території Юкону, з осідком епископа-ординарія в Едмонтоні, Алберта.

Екзархат Центральної Канади для українців католиків обнимає провінції Манітоби й Саскачевану, з осідком епископа - ординарія в Виннипеґу, Манітоба.

Екзархат Східньої Канади для українців католиків обнимає провінції: Онтеріо, Квебеку, Нового Бронсвику, Нової Шкотії й Принс Едвард Айленду, як одночасно і Нової Фундляндії й Лябрадору, з осідком епископа - ординарія в Торонті, Онтеріо.

Святіший Отець оставив і наданліше потвердив преосвященого Кир Василія Ладику в Екзархаті Центральної Канади. Для Екзархату Західньої Канади призначив як епископа - ординарія преосв. Ніля Саварина, дотеперішнього єпископа-помічника. Для Екзархату Східньої Канади призначив преосв. Ізидора Борецького, дотеперішнього пароха в Брентфорд, Онт. Єпископом-помічником для преосв. Василія Ладики назначений преосв. Андрій Роборецький, дотеперішній парох церкви св. Йосафата в Торонті, Онтеріо.

Поділ на три повні, самостійні Екзархати Українців Католиків у Канаді є подією великої ваги в розвитку української церкви. Особи нових, молодих і повних життя й енергії епископів, що є обізнані з історією, життям і потребами церкви й народу, дають запоруку нових і повних успіхів.

Ординарієм Екзархату Західньої Канади, буде введозві інтронізований в Едмонтоні, Алта., свойому будучому осідкові. Дата цього релігійного торжества буде ще проголошена.

Свячення двох нових епископів.

Виннипеґ, 3. березня. (УКПС). — Свячення епископів-номінатів, преосв. Ізидора Борецького і Андрія Роборецького, відбудуться по Великодних Святах, у місяці травні, цього року. Точну дату і місце свячення подасться в скорому часі.

Інтронізація епископа Ніля.

Виннипеґ, 3 березня. (УКПС). — Преосв. Ніль Саварин, що

ПРОПАГАНДА УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ В ВЕЛ. БРИТАНІЇ

ПОВАЖНІ ДОСЯГНЕННЯ ХОРУ „БУРЛАКА"

Хоровий ансамбль „Бурлака", в складі 34 осіб, утворений перед трьома роками на терені Італії, який від року находиться у Великій Британії, в ... здобув собі заслужене ім'я найкращого українського репрезентативного хору у З'єдиненому Королівстві. Очолюваний Яремою Гордієм, хор має в свойому складі капелю бандуристів і окремий хоровий октет. Від 7. січня ц. р. по 8. лютого хор двічі відбув турне по таборах українських воєнно-полонених, як і осередках, де живуть країнські робітники, і за той час мав понад 30 виступів. Своєю цікаво складеною програмою та мистецьким виконанням хор

(Докінчення на стор. 4-тій)

Загальні збори „Самодопомоги" нової укр. іміґрації в Америці

ЗВІТИ УПРАВИ І ДИСКУСІЯ. — ПРОПОЗИЦІЯ ЗМІНИ СТАТУТУ. — ВИБІР НОВОЇ УПРАВИ ВІДЛОЖЕНО ДО КВІТНЯ.

Ню Йорк, 7. березня. — Сьогодні в год. 12:30 в полудне в шкільній залі при церкві св. Юрія, 6 вул. в Ню Йорку почалися перші звичайні Загальні Збори створеної перед роком Організації Самодопомоги Нової Української Іміґрації в Америці, в приявності біля 120 осіб. Збори відкрив голова „Самодопомоги", проф. - мистець Петро Андрусів, вітаючи приявних та стверджуючи, що це перші звичайні Збори цієї нової американсько-української організації. До Президії Зборів вибрано д-р Р. Осінчука та Марію Хомин. Секретарювали п. Баранецький та В. Коваль. Д-р Осінчук, перебираючи ведення Зборами, ствердив, що минулий рік праці організації був тісно звязаний теж із першими особистими кроками нових українських іміґрантів на американській землі та позначувався тісним звязком з тими українцями, що ще дальше нуждують по таборах европейських скитальщини, а вже насамперед з тими, що не словами, але своїми геройськими ділами та своєю кровю в боротьбі з большевицьким ворогом людства пишуть історію України на рідній землі. Їх теж вшановано короткою мовчанкою.

ЗВІТ ГОЛОВИ, ПРОФ. АНДРУСЕВА.

В майже одногодинному вичерпуючому звіті проф. Андрусів дав вичерпуючі відомості про причини створення окремої організації, її розвиток і труднощі, з якими їй доводилось зустрічатись та про її успіхи і досягнення.

Чому повстала нова організація?

З цим запитанням — твердив проф. Андрусів — доводилось протягом минулого року часто зустрічатись, як збоку американських українців, так і від української еміґрації в Европі. Бо теоретично це справді виглядало зайво творити нову українську організацію в Америці, як існує вже так багато давніших і було б краще скріпити новими силами ці існуючі організації. Проте, життя і

(Докінчення на стор. 4-тій)

ЗАХІДНІ ВЕЛИКОДЕРЖАВИ ОДНОЗГІДНІ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

ЗАКІНЧИЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ В ЛОНДОНІ. Рішено: інтернаціоналізацію Рурщини і включення Німеччини в Плян Маршала; Ниці матимуть голос.

Лондон, 7 березня. — Вчора тут закінчилася конференція трьох західних великодержав: Америки, Британії і Франції, в якій взяли участь та висловили свою думку теж Бельгія, Голландія і Люксемберґ. Всі шість західних країн погодились в принціпі на міжнародну (західну) контролю промислового району Рурщини, на економічну злуку американської, британської та французької окупаційних зон та на федеративну форму правління західної Німеччини. В додатку рішено поробити негайні заходи для включення західної Німеччини в Плян Маршала та дати німцям голос в европейських справах. Докищо в усіх цих справах не винесено конкретних рішень,встановлюючи їх тільки „в принціпі". Проте, вже в квітні мала б відбутися чергова конференція згаданих шістьох західніх держав, на якій обговорено б і вирішено б подробиці. Після закінчення конференції делегати поодиноких країн висловили найбільше вдоволення з перебігу нарад та винесення рішень. Американський представник, амбасадор Люїс В. Доґлес, заявив, що „протягом останніх ... справі більше успіху, ніж протягом попередніх трьох років". Остаточну цілию внесених в Лондоні рішень є обєднання і відбудова західньої Европи в обличчі большевицької загрози. Большевицький переворот в Чехословаччині та совєтські домагання до Фінляндії мали великий вплив на кінцеві рішення, проти яких доживається протесту Москви.

ДЕ ГОЛЬ ДОМАГАЄТЬСЯ ВЛАДИ ТА ВЗИВАЄ ДО ОБЄДНАННЯ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ ЗАГРОЗОЮ.

Компієнь, Франція, 7 березня. — Головний організатор французької визвольної боротьби проти Німеччини, бувший президент ген. де Голь, виголосив тут сьогодні по радіо промову до французького народу, домагаючись влади в країні та обєднання Франції і Европи для оборони перед большевицькою загрозою. Де Голь вважає, що теперішній уряд Франції є заслабий, щоби подолати своїм завданням та успішно оборонити Францію перед страшною большевицькою загрозою, яка нависла над світом. Події в Чехословаччині і Фінляндії остаточно кожного переконали, що большевизм змагає до заволодіння світом, використовуючи до цього добре зорганізовані свої ... Гріані часи наказують діяти негайно — твердив ген. де Голь. Для рятунку Франції і людства він вважає за необхідне обєднати Францію та довкруги неї інші вільні европейські країни, бо тільки так можна протиставитися большевицькій загрозі. Де Голь прохав в дальшому американської військової допомоги та американської участи в оборонному військовому европейському союзі, що для рятунку Европи він вважає не менш суттєвим, як Плян Маршала. Виступ де Голя викликав широкі коментарі в світовій пресі.

ВСТАНОВЛЕНО ПОДРОБИЦІ ЗАХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.

Перша пленарна сесія конференції в Брюселі.

Брюсель, Бельгія, 6 березня.— Сьогодні тут відбулася перша пленарна сесія представників Британії, Франції, Бельгії, Голландії і Люксембурґу в справі політичного, військового, господарського і культурного союзу цих країн. На конференції представлено два проєкти договору, французько-британський та бельгійсько-голандсько-люксембурський. Стверджується, що проєкти договорів різняться більше формою ніж суттю і не буде більше труднощів в їх узгідненні, чого сподіються вже в половині цього тижня. Сесію відложено на один день, щоби дати делегатам можність порозумітися зі своїми урядами.

ЗАВОРУШЕННЯ У ФІНЛЯНДІЇ.

Гелсінки, 7 березня. — Сьогодні тут вибухли великі заворушення у звязку зі совєтським домаганням „військового союзу". Народна радикальна партія виявлена під голим небом велике віче проти совєтських домагань і комуністична поліція намагалась його розігнати, арештуючи бесідників та викрикуючи „геть з фашистами". Зібрана маса народу кинулася тоді проти комуністів, „турбуючи" їх хто чим, головно пястуками.

МОСКВА ЛЮТУЄ ПРОТИ ЗАХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ЗГОДИ.

Москва, 7 березня. — В Московській пресі і радіо сьогодні повно коментарів на вислід конференції в Лондоні та на наради західно - европейських держав в Брюселі. Вислід конференції в Лондоні в справі Німеччини Москва називає „грубим порушенням" Потсдамського договору та „намаганням американського й британського капіталів повністю опанувати цілу західну Німеччину". Брюсельську конференцію називається „військовою змовою проти Сов. Союзу.

ЗВОРОТ ГРЕЦІЇ ДОДЕКАНЕЗЬКИХ ОСТРОВІВ.

Атени, 7 березня (Ройтер). — Сьогодні тут офіційно передано Греції 50 Додеканезьких островів на Егейському морю, признаних їй мировою конференцією в Парижі. До святочно удекорованої столиці островів приїхала грецька королівська сімя.

КИПР — БРИТАНСЬКА ВІЙСЬКОВА І ПРОПАГАНДИВНА БАЗА.

Єрусалим, 7 березня. — Сьогодні тут виявлено, що після евакуації Палестини британці плянують перемінити Кипр на свою головну військову і пропагандивну базу для східної частини Середземного моря та для цілого Близького Сходу.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

НИНІ НЕ ОДИНОКИЙ: НІ НА УКРАЇНІ, НІ НА ЧУЖИНІ

Є один день у році, коли ціла українська нація — не зважаючи на своє трагічне життя — чується духом сильною, обєднаною, вільною і непереможною. Це день, коли український нарід поминає Тараса Шевченка, пророка, мученика і генія України. У тому дні навіть той з українців, що духово, політично та національно заломилось, намагається випростовуватись, як що у нього хребет ще не цілком зломаний, як що серце не цілком зігниле. У цьому дні всі ми, українці, — в одній, рідній хаті, довкола одного рідного Батька; Він до нас промовляє, Він нас потішає, Він і наводить нас на праведний шлях.

І так рік за роком . . . І рік за роком збільшається громада тих, що горнуться до Батька і щораз пильніше прислухуються до Його слова про „запродані степи", про „синів на чужій роботі", про перевертнів, що „помагають москалеві господарювати та з матері полатану сорочку здіймати", чи про недолюдків, що помагають „матір катувати".

Тому яких сто років, коли ці слова понеслись по Україні, мало було таких, щоб їх слухали, а ще менше, щоб їх розуміли, а вже цілком не було таких, щоб шукали виходу з цього трагічного положення та були рішені іти за Його кличами-заповітами: „Борітеся — поборете!", „Вставайте, кайдани порвіте!" В женевській „Громаді" з 1879 року читаємо в статті п. н. „Т. Г. Шенченко і його думки про громадське життя" таке: „Шевченко виїхав з Петербурга до Києва настоящим революціонером і до того більше в національному напрямку . . ." Одначе трагедія українського народу в цьому, що більше таких революціонерів тоді на Україні не було. Не тільки не було кому боротись і кайдани рвати, але навіть було мало таких, щоб хоч розуміли, чому „заснула Вкраїна, буряном укрилась, цвіллю зацвіла і в дупло холодне гадюк напустила". Мало було таких, що розуміли б так, як Шевченко, що це злука України з Московщиною спричинила національну, моральну, духову та фізичну загибіль українського народу. Якраз роздумування над тим, що українська земля уже не Україна, а тільки Малоросія, так вразило тонку душу поета, що він пише в листопаді до Кухаренка: „Я в березні місяці їду за границю, а в Малоросію не поїду: цур їй, бо там крім плачу нічого не почую".

Сто років тому Шевченко почувся чужим „на чужині", себто в Московщині, а теж і в поневоленій Московщиною Україні: „Я й тут чужий, одинокий, і на Україні . . ." Всюди „оглухли, не чують", не розуміють та не відчувають нещастя України. Та щоб сказав поет нині, як би так жив? Нині Україна має ще більше перевертнів та недолюдків, які помагають москалеві панувати, як було тому сто років. Але одночасно Україна має теж і мільйонові ряди таких, що йдуть за заповітами Шевченка, які боролися і борються з московським наїздником та з усіми ворогами тих революційних, національних, українських ідеалів, про які колись Шевченко не мав з ким говорити навіть на Україні. Нині Шевченко не одинокий. За Його ідеали гинули і гинуть мільйони українців у боротьбі, на Сибірі, в рядах Української Повстанської Армії. Ці ідеали жевріють у серцях соток тисяч українців-скитальців, які не вертаються до Радянської України, новітньої Малоросії. Ці ідеали Шевченка ввійшли нині теж і в кість і кров американських українців. Тому саме нині Шевченко не одинокий і це є великанський здобуток української нації на її шляху до державної самостійности, поступу й демократії.

Щоб не плакали діти й мати не ридала...

Страшно впасти у кайдани,
Умирать в неволі,
А ще гірше спати, спати,
І спати на волі.

Т. Шевченко.

Сто років тому жив, творив, навчав і страждав найбільший геній української нації — Тарас Шевченко. Вже сто років тому від Шевченкових віршів на чолах його земляків „вогненні язики мудрости" запалювались — як писав Куліш; їм здавалося, „наче розкрилася підземна тюрма, замкнена на багато замків, запечатана багатьма печатями, коли раптом впущено сліпуче сяйво сонця і свіжий вітер" — як твердив Костомаров; а добродушному Квітці-Основяненкові при читанні Шевченкових віршів прямо „волосся на голові ставало" — як він сам признався.

Сто років пройшло з того часу, як Шевченко обоюдним мечем свого пламенного слова розкраяв гниле серце земляків своїх незрячих, вицідив „сукровату кров" та налив „козацької тої крови, чистої, святої", в якій безмежна любов до України, воля та боротьба за неї за ціль і зміст життя правлять. Точно 103 роки тому Шевченко залишив нам свій безсмертний Заповіт, так виразно схопивши нашу правду, так точно означивши нашу ціль і так ясно вказавши нам шлях до неї, як ніхто інший жодному іншому народові.

Український нарід без сумніву прямує тим шляхом та до вказаної Шевченком мети, не зважаючи на всі перешкоди, що їх доводиться на цьому шляху перемагати, та на всі жертви, що їх в змаганні до вказаної мети доводиться складати. Шевченко створив українську націю в модерному розумінні. Шевченко визначив їй ціль та шляхи і засоби в змаганні до неї. Сто років — це відносно не багато в духовому житті нації, але за тих бесторокіс від Шевченка український нарід йде сто-милевими кроками вперід. Від того часу український нарід вже кілька разів вставав, рвав кайдани та намагався „вражою, злою кров'ю волю окропити". Але досі ще безуспішно. Чому? Шевченкові роковини дають нагоду над цим трагічним „чому" застановитись та шукати на нього відповіді.

У Шевченкових пророчих віршах кожний побачить сам себе і весь свій нарід справді як в чистому дзеркалі і в цих творах найде відповідь на те навіть найскладніше „чому". На всі запитання чому український нарід досі ще не здійснив Шевченкового заповіту і чому досі ще не може спомянути його в сімї вольній, новій, єдино правильну відповідь можна найти тільки в „Кобзарі". Тоді побачимо, що в своєму змаганні до визначеної Шевченком мети український нарід не має ще досі повного успіху, бо не виконано цілий ряд, поставлених Шевченком передумов того змагання. Бо ще не всю „сукровату кров" виточено з українського серця, бо ще не кожний, „обмився, щоб образ Божий багном не сквернити", бо не кожний „вчиться так, як треба" і не в кожного ще „своя мудрість". Бо ще „цурається брат брата і дитини мати" та ще є „недолюдки", які помагають „матір катувати". Бо ще й досі „той будує, той руйнує", або „гострить ніж на брата". Ще й досі з народу „кров, як воду точать", а „братія мовчить собі, витріщивши очі". Бо ще досі не всі брати обняли „найменшого брата" і ще й досі багатьом тільки „сонним сняться всі неправди". А ці з українців, яким доля усміхнулась американськими вольностями, хай тільки прочитають наведені вгорі цитат, подумають про себе і знатимуть все, що, де й як.

Справді „волос на голові стає", читаючи Кобзаря. Читаєш і, „голову схопивши в руки, дивуєшся..." Дивуєшся насамперед, чому ми всі ще так часто блукаємо манівцями, як перед нами такий простий і такий ясний Шевченківський шлях до такої великої мети. На цему шляху багато великих перешкод, але ж на манівцях їх ще більше. Чому б нам усім крім чудових Шевченкових слів не засвоїти собі повністю і цих пророчих Шевченкових думок? В цьому й лежить наше трагічне „чому". Як ми потрапимо на нього відповісти, тоді буде розвязана головна наша проблема, тоді „не плакали б діти й мати не ридала б", бо Заповіт Шевченка був би здійснений.

Др. П.

В. Г. Бєлінский, Шевченко й українське письменство

(Кореспонденція „Свободи").

Як „Литературная Газета", орган правління Союзу советських письменників СССР (ч. 66 з 24. XII. 1947), сповіщає, рішило міністерство освіти Радянської Росії урочисто відсвяткувати століття з дня смерти великого російського критика В. Г. Бєлінского[1]). Розуміється, російські большевики, як московські державники й націоналісти, можуть з гордістю святкувати цю річницю. Адже ж чим в політиці та історії Московщини був цар Петро І., якому російські большевики співають пеани, тим в російській критиці і письменстві був В. Г. Белінский. Однак „Литературная Газета" одночасно повідомляє читачів, що і наукові, культурно-просвітні й літературні організації України готуються відсвяткувати століття з дня смерти великого російського критика, а „Інститут української літератури ім. Шевченка" скличе навіть спеціяльну наукову сесію. Ми дуже цікаві, як виглядатиме це святкування науковими, культурно-просвітними й літературними організаціями України, а зокрема Інститутом українського письменства ім. Шевченка ювілею В. Г. Белінского, який до українського письменства ставився як русифікатор грубо негативно, а зокрема до Шевченка горів огнем ненависти та кидав на нього своїм брудом московського нахабства.

Щоби не бути голословним, присвячуємо цій темі нашу статтю.[2])

В. Г. Белінский ставився спершу до українського письменства дуже прихильно. Признавав самостійність української мови та її окремішність від московської. В 1835 р., рецензуючи в Москві українські оповідання Основяненка й українські казки Бодянського, пише він: „Ми дуже жалуємо, що давно не занялися розбором оповідань Основяненка, що визначаються високою літературною вартістю задля оригінальности предмету і оригінальности талану". Він дуже хвалить теж українські казки Бодянського, які визначаються „дуже чистою українською мовою" і які є „щирим дарунком свойому рідному краєві, на що вказує проста, але поетична його посвята: „Матері моїй рідненькій, ненці старенькій, коханій, любій Україні". Однак вже у 1840 р. він основно зміняє дотеперішні свої погляди і з прихильника української мови й письменства стає їх завзятим противником.

Заки перейдемо до освітлення цеї наглої зміни поглядів Белінского на українське письменство й мову, варто навести ще кілька висловів його із 40-вих років що до них.

Етнографічна Україна все подобалася Белінському. Він ставив навіть українське спільне життя вище від московського. „Україна — писав він в 1840 р.[3]) — країна у високому ступні етична і оригінальна. Українці обдаровані незрівняним гумором; у житті їх простого народу є так багато людського й благородного. Тут є всі ті почування, якими висока людська природа". Коли в 1846 р. Белінский приїхав на Україну, вона зробила на нього дуже приємне враження: „За 30 верств від Харкова я побачив Україну, хоч іще перемішану з поганим москальством. Хати українських селян похожі на домики фармерів — чисті й гарні, що годі описати... Діти дуже милі, підчас коли на великоруських не можна й дивитися — гірші й погані ші від свиней".[4])

Обговорюючи „Слово о Полку Ігоря", а передовсім становище в ньому жінки, він пише: „Все це, повторяємо, дихає південною Руссю, де ще й тепер у родинному житті так багато людського й благородного, де відносини полів основані на любові, а жінки користуються правом свого пола; все це протилежне північній Русі, де родинні відносини грубі, жінка — рід домашньої худоби, а любов — рік по вінчанні зовсім чужа: порівнайте життя українських селян із життям великоруських селян, міщан, купців і по части інших станів, і ви переконаєтеся у правдивості нашого вислову про південне походження „Слова о полку Ігоря".[5])

І не тільки в родинному житті признавав Белінский вищість України над Московщиною, але також і в українській історичній поезії. Розбираючи великоруську історичну поезію, він пише, що вона не відбиває вірно великоруського історичного життя. „Не така, каже він, історична поезія України. Історія України не належить до історії всесвітньо-людської; її круг тісний, її політичне й державне значення те саме, що в мистецтві ґротеска; однак не вважаючи на все те, Україна була органічно-політичним тілом, де кожна людина тямила себе, жила й віддихала у свойому суспільному елементі й тому знала добре справи своєї рідні, такі близькі її серцю й душі. Народня поезія України була вірним зеркалом її історичного життя. І як багато поезії в цій поезії! Хай пригадають собі читачі думу про „Самка Мушкета", яку ми вище навели, щоб показати аналогію між „Словом о Полку Ігоря" і українською (історичною) поезією. Це дітирамб історичної поезії, це патос патріотичної свідомости! Що значить перед тим одним виривком мізерний збірник усіх великоруських історичних пісень?![6])

Однак ця симпатична для Белінского з 40-вих років Україна, це вже тільки провінція російської держави, це один із складових елементів єдиної і нероздільної російської цілости. Хоч як гарна й симпатична Україна сама собою, то все таки їй зась до самостійного життя, її культурні артерії мусять бути получені з північчю, і одна думка мусить панувати в Києві і в Москві, і в Полтаві і в Архангельську. Все, що зривало би культурно-державну єдність України з Московщиною, видавалося йому нерозумним, шкідливим і злочинним. Тимто не дивно, що коли по виступі Котляревського являється на Україні ряд молодих письменників, які клали основи під сучасне українське письменство, Белінский виступив проти них дуже рішуче й гостро, а коли появився найбільший талан України — Шевченко, атаки Белінского проти нього прибрали брутальну форму.

На його думку „української мови тепер вже не має, а є тільки провінціональне українське наріччя".[7])

„Українці — не нація, а — плем'я".[8])

„Літературною мовою українців не може бути українська а тільки російська. Коли на Україні може появитися великий поет, то не інакше, як під умовою, щоб він був російським поетом, сином Росії, що гаряче приймає до серця її інтереси, терпить її терпінням, тішиться її радістю".[9])

До Основяненка поставився тепер Белінский негативно. „Гарна література, кличе він, яка тільки дихає простацтвом селянської мови і дубоватістю селянського ума". А прочитавши „Ластівку" і „Сніп", каже він в одному із своїх листів (з 3. серпня 1841 р.): „Я зрозумів усю поваргу борщу, сала й галушок".[10]) Дійшло до того, що в 1843 р. з нагоди появи альманаху І. Бецького п. з. „Молодик" для Белінского термін „український" стає синонімом з терміном „дрантивий" і він прикладає його до всіх творів, що виходили в

(Докінчення на стор. 3-тій).

[1]) Вісаріон Г. Белінский уродився в 1810 р. Значення Белінского в російській літературі величезне. Він перший установив правильні поняття російського мистецтва й письменства та став учителем і провідником молодого покоління російських письменників 40-вих років м. ст. Свої критичні статті містив в журналах і газетах „Телескоп", „Молва", Московский Наблюдитель", „Отечественныя Записки", „Современнек" і інших. Помер в 1848 р.

[2]) Користуємося при писанні статті головно працею Івана Кревецького, „Корифеї російської критики і українське письменство". І. В. Г. Белінський". Львів, 1905. 8. Ст. 33.

[3]) Сочиненія В. Г. Белинскаго. (I. вид.) Т. V. ст. 303.

[4]) А. Пыпинъ, В. Гр. Бѣлинскій, Т. II. Ст. 260.

[5]) Сочиненія, I вид., том V., ст. 89.

[6]) Там же.

[7]) Полное Собраніе сочиненій В. Гр. Бѣлинскаго (вид. Венгерова). Т. VI. Ст. 202.

[8]) Там же, ст. 452.

[9]) Сочиненія В. Г. Бѣлинскаго. (Вид. I.). Том V. Ст. 64-65.

[10]) Л. Н. Пыпинъ. Бѣлинскій, его жизнь и переписка. Т. II., ст. 127.

ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ

СИН

Оповідання

I)

Васюренко зліз із плятформи, заваленої залізняком, і почав обтрушуватися. Його сірі полотняні штани стали брудно-червоні від залізнякового пилу й він даремно бив себе по колінах своєю великою, схудлою рукою.

— Доведеться на річці випрати, — подумав він і одійшов на бік. Йому не хотілось іти геть, поки не рушить потяг. Він любив машини, зокрема паротяги. Химерно вигадано — само себе везе, ще й вагони тягне. А цей потяг він чекав був так довго у місті — аж півтори доби, валяючись у бруді коло станції, блукаючись як неприкаянний, вздивж і поперек рейок, влаштовуючись раптом спати, то зненацька зриваючись на тремтячі ноги з наболілим бажанням податись геть далеко, світ-за-очі, і заблудитися, і померти. Але він знову сідав накарачки і з обважнілою головою водив язиком по губах, що запеклися й щеміли. Він міг би напитись води, але знав, що ту воду йому викине з середини.

Часом його й без води починало нудити; весь світ брався в його очах червоними, страшними колами і під горло котилась огидна гикавка. Він лягав тоді на спину й починав звільна дихати, примруживши очі. Проте йому пощастило витримати цілий день, з'ївши тільки вранці шматочок хліба, з долоню завбільшки.

І тільки коли вечір минув і ніч прийшла — пригрюкотів оцей потяг і забрав його, виснаженого з безсоння й голоду, міцно задуманого. Але він ще мав у собі досить сили, хоч м'язи його були ніби навутиним оповиті. Додому ще було їх п'ятнадцять верстов. Він тепер не буде такий дурний, щоб їсти вранці. Це дурниця — потім мучитись цілий день. Краще потерпіти до обіду, а там до вечорам мабуть легше буде.

Потяг загув і рушив. Васюренко провів його очима за горбок і повернувся йти. Тільки тепер він побачив у кутку коло станції свого шуряка, Олексу Корнійчука, що сидів у гурті ще п'ятьох селян на купі повних лантухів. Вони теж вернулись цим потягом. Серце його затіпалось млосно, стискуючись у безнадії й заздрості. Підійшовши до них, він побачив, що вони їдять сало з хлібом.

— Здорові були, — привітався Васюренко.

Корнійчук підвів до його голову й засміявся.

— І ти тут? — спитав він; — яким це вітром?

— У городі був, — сказав Васюренко; — їздив децо спродати. З останнього. Та тільки... — він махнув рукою: — бодай не жити! Брав спідницю материну дівочу, брав сорочку свою вишиввану, брав грабпі й лопату, а ось що маю.

Він показав паляницю, що тримав її під пахвою. Корнійчук посміхнувся всім своїм голеним обличчям.

— А ми аж у Полтавщину забились були... Еге, як там дядьки живуть! Ти, хлопче, мабуть, і забув про таке життя. Там не собачину, а свинятину в борщ кладуть, а хліб, хлопче, не з макухи, ні, ні! Ну, й наміняли, не диво, — він ударив рукою по лантухові, на якому сидів.

Васюренко похмурно дивився на Корнійчука, на гурт, на лантухи — в них він почував чисте, добірне зерно. В його заворушилася думка, що сестра Марійка, хоч клуночок принесе йому того зерна... Та ні, що там надіятись! Не така вона, не такий Олекса, щоб дати! Він швидче себе дасть зарізати, ніж поступиться хоч зернятком.

А Корнійчук провадив:

— Туди б тобі, хлопче, податися на заробітки. Там робітників потрібно, о, ще й як! Заробив би собі добре. Чого тут нидіти?

— А мати? — понуро спитав Васюренко.

— О! — здивувався Корнійчук; — та хіба вона не померла?

— Ще слабують...

— Живуча з біса стара Васюриха! Ну, та й їй не два віки жити, — як помре, то згадай моє слово, мандруй на Полтавщину. Там і заробиш, і дівчину собі знайдеш. А й красуні єсть, нехай їм трясця! Як заведе пісню, так і в старого серце затріпається!

Корнійчук хляснув парубка по нозі й за тим узявся до сала. Васюренко стояв, похиливши голову.

— Піду я вже, — промовив він врешті.

— Так ти скажи моєму Василеві, щоб виїхав. От і добре, добродії, йти нікому не треба. А тож просто хоч жеребок кидай, кому йти.

Васюренко обійшов станцію і вийшов на великий шлях. Сонце вже високо підбилось і починало парити. Жовтий, мертвий степ розлігся перед ним, скільки сягало око. Він посунув повз вигорілі ниви, що світили миршавими стовбурцями занєбаного хліба. Здебільшого їх не кошено навіть на сіно. І щодалі він заглиблювався у степи, то більша тиша й спека огортала його. Навіть коники не сюркали, не літала мушва. Безкрая палюча жовтизна різала очі. Він ішов ніби на руїнах великої пожежі, де огонь знищив усе рідне й близьке, де навіть спалено частину його серця.

Одійшовши з чотири верстви од станції, він побачив коло шляху зв'язаного мотузом чоловіка, що лежав собі непорушно. Нахилившись до нього, Васюренко пізнав земляка, Степана Безрукавого. Ножа не було й парубок зубами розв'язав вузли; дядько Степан тільки стогнав.

— Що це вам, дядьку? — спитав Васюренко, — хто це вас так? Я аж злякався, побачивши.

— Ой, не питай, хлопче! — стогнав Безрукавий, розминаючи ноги та руки; — на цій мотузці й повіситись... Всього рішили, всього, як єсть...

Він надсилу підвівся і пильно озирнувся. В канаві около шляху лежала перепічка, чорна, як земля. Безрукавий схопив її, одломив половину й жадібно почав запихатися. Васюренкове серце йойкнуло, раптом бризнула йому в рот слина й він одвернувся.

(Дальше буде).

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, А просвіта — це сила.

Президент Труман й його Демократична партія

Перед виїздом з малих вакацій у Кій Вест, на Флориді, президент Труман в розмові з кореспондентами виявив свою журбу про державні справи у звязку з передвиборчою кампанією. Президент знає з досвіду, що передвиборча суматоха забирає багато часу і перешкоджає при наладнуванні важливих, як домашніх, так і закордонних справ. До того деякі справи мусять бути наладнувані на підставі порозуміння з обома політичними партіями. З цього виринають труднощі хочби тому, що в Републиканській партії є багато кандидатів на становище призидента при найближчих виборах. Кандидати, які заздалегідь оприлюднюють свої погляди, заки ще партія складе виборчу програму, причиняються до замішання в партійній політиці, а це знову перешкоджає в загально краєвих справах.

Завваги Трумана не відносяться до закордонної політики, бо щодо цього є так як би тихе порозуміння, що обі партії однаково відповідають за закордонну політику. Зате президент недомагає в тому, що має на увазі лише замішання в партії своїх противників, а не звертає уваги на свою, тобто Демократичну партію, яка ще не має скристалізованого наміру вибрати його поновно своїм речником. Тому передвиборчі потягнення, які можуть мати далекосягне значення, є так само непевні через непорозуміння в Демократичній партії, як і в Республиканській.

Саме того самого дня, коли Труман висловив свою журбу з приводу передвиборчих непорозумінь, появилися вісті, що в двох південних стейтах стейтові демократичні організації заповіли, що вони не будуть голосувати на кандидата Трумана при виборах, а одна організація навіть заявила, що загалом не візьме участи в краєвій конвенції Демократичної партії в липні, коли то будуть настановляти кандидата. Усі згадані організації належать до традиційного південного блоку Демократичної партії і вони лише збільшують непевність, чи ця партія зможе перевести при виборах свого кандидата.

Що правда, Америка є свідком інтересної повоєнної еволюції в політичних партіях країни, а з окрема в Демократичній партії. Звичайно перед кожними виборами приходить до розрахунків різних впливових одиниць в самих партіях, заки прийде до розрахунку між партіями. В різних околицях або стейтах великої країни є впливові діячі, які з нагоди виборів надіються признання чи то в формі кандидатури на якийсь впливовий уряд, чи на назначення по виборах. Тому маємо сперщу торги за становища в округах та стейтах, а потім за федеральні й т. д. Все те мусить бути поладнане наперед, заки ще зїдуться делегати на краєву партійну конвенцію, де треба вже задовольняти амбіції й посягання найвпливовіших одиниць, одначе так, щоб при тім зискала партія, яка, в засаді, хоче послужити нації.

Це незвичайно важка справа й тому бували доволі часто випадки, що конвенція, замісць принести честь і посилити впливи партії, понизила її й позбавила спроможности прийти до влади на цілі літа. Таке заповідається саме тепер в Демократичній партії після 16 років її безперервної керми державою.

Теперішній керівник партії, Гері С. Труман, маючи на увазі не лише особисті шанси, але й інтерес партії, мусить прислухуватися до голосів впливових партійних провідників, заки зробить якесь потягнення. Одним з таких потягнень є його домагання до конгресу, щоб перевести федеральне законодавство проти лінчів, сповнюваних білими людьми над чорними в південних стейтах і за зрівнання всіх перед правом. Тут уже інші труднощі, бо мається до діла не з амбіціями одиниць, а з регіональною солідарністю білих людей проти чорних, вияснюваної деким тим, що свого часу чорні мали владу в деяких стейтах і мстилися на білих. Це мало бути після знесення невільництва. Саме тому, що чорні люди в південних стейтах завдячують своє визволення Республиканській партії з часів Линколна, білі люди з південних стейтів ідуть при виборах постійно з демократами з інших стейтів. Прийнялася навіть традиція, про солідарний демократичний південь, на якому Демократична партія опирає свою силу.

Опортуністи в Демократичній Партії закидають Труманові, що він зробив помилку, коли зажадав законодавства для суспільного зрівнання всіх перед правом, бо таким способом він наразив проти себе майже все біле населення з південних стейтів. Та як би не було, коли йде про престіж Злучених Держав перед поступовим світом, то президент зробив тим велетенську прислугу для нації. Він вирвав зброю з рук комуно-большевиків, які розтрублюють неймовірні клевети про нерівність рас у країні типового демократизму.

Друга група, яка силою факту мусіла піти проти Трумана, це оця група, яка підшивається під назву Американської Партії Праці, а за якою скривається під теперішню пору ввесь комуно-большевицький загал. Обі ці фракції за часів Рузвелта підтримували якийсь час Демократичну партію і так добилися для себе великих впливів. Така неприродна спілка мусіла покінчитися з хвилиною, коли Генрі Волес прийняв кандидатуру третьої партії складеної саме із згаданих елементів. Головне їх вістря звертається тепер проти Трумана й демократів.

Центральні робітничі організації, на чолі яких стояли давніше різні соціялісти, радикали і комуністи, пробують дальше підтримувати партію Трумана, одначе вони тепер самі ослаблені, бо деякі великі юнії дальше остають під диктатом комуністів.

Різного роду північні ліберали, які підчас війни йшли громадно за демократичним проводом, тепер розбиті, бо частина їх пішла з большевиками й тому їх заяви солідарности з демократами не багато заважуть під час виборчої кампанії. Давніша сполука лібералів з південними демократами приносила позитивні успіхи. Коли до них ще прилучилися натуралізовані громадяни та їх покоління, то при допомозі такого злипку вдалося Демакратичній партії кількома наворотами вибрати світлих і поступових людей на становище президента, а вони вже піднесли престіж партії. Тепер не видко на політичнім овиді якогось талановитого провідника, який зміг би втримати традиції Джеферсона, Клівленда, Вилсона або й престіж Ф. Д. Рузвелта і обєднати особистим впливом оті розбіжні елементи. Та, коли йде про правду, то нема дуже світлих провідників і в інших партіях, які змагаються за владу при найближчих виборах.

УВАГА! ЙОНГСТАВН І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

З РАМЕНИ ВІДДІЛУ 230 У. Н. СОЮЗУ

В НЕДІЛЮ, 14. БЕРЕЗНЯ (MARCH 14, 1948)

відбудеться

ОТВОРЕННЯ СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ҐАЛІ

НА САВТ САЙД

ПІД Ч. 914 FRANKLIN AVENUE, YOUNGSTOWN, OHIO

Початок у годині 4. пополудні, аж до пізної ночі.

Промовляти будуть: Конгресмен Mike Kirwan, мейор міста Charles P. Henderson, п-на Ґеновефа Зепко з Акрон, Огайо, головна радна У. Н. Союзу; судді найвищого суду і адвокати свої і чужі. Будуть також соля своїх власних члениць і інші музичні твори.

Шановні Громадяни і Громадянки! До участи в цім святі відділ 230 запрошує Вас всіх, а впершу чергу всі українські запомогові Товариства і Клюби, бо це свято, є святом для нас всіх. Велика радість, що за 36 років існування згаданого відділу нині знаходимося в своїм власнім домі. Тому не повинно забракнути нікого.

ЗА УРЯД ВІДДІЛУ:

Ів. Брійщь, предс.; Дм. Войтович, касієр; Ів. Павловський, секр.

В. Г. Белінский, Шевченко й українське письменство

(Докінчення зі стор. 2-гої)

цьому часі на території України. Однак найбільше розгнівала російського великого критика поява українських поезій Т. Шевченка.

В травні 1840 р. вийшов із друку Шевченків „Кобзар" (1ше видання), куди ввійшли: „Думи мої, думи мої, лихо мені звами", „Перебендя", „Катерина", „Тополя", „Нащо мені чорні брови", „До Основяненка", „Іван Підкова" і „Тарасова ніч". А в кінці грудня 1841 вийшла теж у Петербурзі його ж поема „Гайдамаки". Белінский не залишив на авторі „Кобзаря" і „Гайдамаків" просто сухої нитки. „Читачам" Отечественних Записок", каже він,[11]) відома наша думка, про твори так званої „української літератури". Не будемо тут її повторяти. Скажемо тільки, що нова спроба „співів" Т. Шевченка, упривілейованого, здається, українського поета, переконує нас іще більше в тому, що твори того роду видаються тільки для потіхи й науки самих авторів; іншої публики, здається, в них нема. Але як ті панове **кобзарі** гадають своїми **поемами** принести користь для нижчої кляси своїх земляків, то дуже помиляються: не зважаючи на достаток найвульґарніших і вуличних слів і виразів, в їх поемах нема простоти сюжету й вислову, повно чудацьких вигадок і навичок, які властиві всім кепським поетам, і тому, розуміється, вони для простого народу незрозумілі і не мають у собі нічого, з чим би він симпатизував".

Запекло, очевидячки, московського асимілятора до живого самопризнання українського поета в „Гайдамаках", чому він пише свої поезії по українськи.

„Коли хочеш грошей
Та ще й слави, того дива,
Співай про **Матрьошу,**
Про **Парашу, радость нашу,**
Султан, паркет, шпори, —
От де слава!!! А то співа:
„Грає синє море",
А сам плаче, за тобою
І твоя громада
У сіраках!... Правда, мудрі!
Спасибі за раду.
Теплий кожух, тільки шкода,
Не на мене шитий,
А розумне ваше слово
Брехнею підбите.
Вибачайте... кричіть собі
Я слухать не буду..."

Наче інстинктом відчув геній України „критику" великого російського критика-асимілятора на свої поезії.

„Коли на Україні може появитися великий поет, — повторяємо цитовані вже нами вище слова Белінского — то не інакше, як під умовою, щоб він був **російським поетом, сином Росії,** що гаряче приймає до серця її інтереси, терпить її терпінням, тішиться її радістю". І такого „російського поета", „сина Росії", відкрив Белінский в українцеві Гоголю. Белінский називає його **„генієм" і „таланом".** І тільки тому, що Гоголь писав по російськи! Коли б Гоголь писав був свої твори по українськи, Белінский був би поставився і до нього негативно. І Гоголь писав, каже він, свої твори (Вечері на хуторі, Тарас Бульба) з українського життя, але писав їх по російськи. І тому в них „повний артизм,- невідхильна краса, дивна поезія". „Чого Основ'яненко (маленький талан, на думку Белінского) даром тратить свої сили й пише по українськи?" — питає російський критик, рецензуючи Основ'яненка.[12]) Тимто накинувся він на автора „Гайдамаків", що отверто кинув рукавицю московським асимілятором - критикам, просто з грубою лайкою.

„Що ж до самої поеми п. Шевченка „Гайдамаки", продовжує він свою рецензію в „Отечественних Записках", то тут є все, що годиться кожній українській поемі: тут ляхи, жиди, козаки; тут гарно ганьбляться, п'ють, б'ють, ріжуть; ну, розуміється, в антрактах і кобзар (бо яка ж українська поема без кобзаря!) співає надхненні пісні без особливого розуму, а дівчина плаче, і бур'я гомонить... От справді, кажучи поетичною мовою самого пана-автора: ушкварив![13])

Так відозвався Белінский до Шевченкових „Гайдамаків", „не маючи поняття, як каже видавець його творів, С. А. Венґеров, що глумиться над одним із **найбільших поетів** Слов'янства.[14])

Проте відношення Белінского до Шевченка необмежилося тільки до літературної московсько-шовіністичної лайки. Із критика поезій перекидається він в брутального цензора Шевченка як приватної особи. Лист Белінского до П. В. Аненкова з грудня 1847 р. (отже ж писаний коротко перед його смертю) — це документ, на який був здібний тільки літературний Петро Перший у свойому паракснзмі ненависти зглядом українського поета й українського письменства.

Наведемо його в точному перекладі.

„Наводив я справки про Шевченка, — пише Белінский до Аненкова, — і переконався оконечно, що віра, поза релігією, це нікуди не підходяща річ. Ви пригадуєте собі, як віруючий мій приятель говорив мені, що він вірить, що Шевченко — людина гідна і гарна. Віра робить чуда, вона може зробити і з Шевченка, прошу, мученика свободи. Але здоровий розум велить добачувати у Шевченкові осла, дурака та ординарну людину (пошлеца), а понадто гіркого п'яницю, любителя горілки по хахлацькому патріотизмові. Цей хахлацький радикал написав два пасквілі.[15]) Читаючи один його пасквіль, цар сміявся, і мабуть справа і скінчилася би на цьому і дурак не потерпів би за те тільки, що він глупий. Але як цар перечитав другий пасквіль, то попав у великий гнів... Я не читав цих пасквілів і ніхто з моїх знайомих не читав їх (що між іншим, доказує, що вони цілком не погані, а тільки дешеві й дурні). Однак я переконаний, що другий пасквіль мусить бути обурююче гидотний із причини, про яку я вище згадав. Шевченка заслали на Кавказ салдатом. Мені його не жаль: як би я був суддею, зробив би не інакше. Я маю особисту ворожнечу до такого роду лібералів. Це вороги всякого роду успіху. Своїми зухвалими дурацтвами вони дразнять уряд, роблять його підозрілим, готовим добачувати бунт там, де його немає і викликують міри круті й погубні для письменства та просвіти. Ось вам доказ. Ви пам'ятаєте, що в „Современник-у" перерваний був друк перекладу повістей „Пічініно" (в „Отечественних Записках так само), Манон Леско, Леон Леоні. А чому? Один із хахлацьких лібералів, якийсь Куліш, надрукував в журналі „Звѣздочка", що її видає Ішімова для дітей, історію Малоросії, де сказав, що Малоросія повинна або відірватися від Росії, або вмерти. Цензор Івановський недоглянув цю фразу, і вона перейшла. І не розумно: в дурнім і бездарнім творі дуже легко не доглянути й за це слід відпокутувати. Минув рік — і нічого, аж раптом цар дістає від когось цю книжку з відміченням фрази. А слід сказати, що ця статтія появилась окремо, однак і цим разом перепустив її Куторга, покладаючись, що вона була цензурована Івановським. Він підписав її, не читаючи. Негайно посадили Куторгу в кріпость. На щастя успіли попередити графа Орлова і пояснили йому, що винуватий тут — Івановський. Граф справу замняв і успокоївся. Іновосвькому простили. Не можете уявити собі, який страх напав на міністерство освіти і особливо на Цензурний Комітет.[17]) Пішла придирка, відплата, і тут же „...Мусин - Пушкін (цензор) накинувся на переклади французьких повістей уявляючи собі, що в них Куліш набрався хахлацького патріотизму та заборонив Пікініно, Манон-Леско й Леон-Леоні. Ось що роблять ці скотини, безмозгі лібералики! Ах, ці хахли!... Лібералничають во ім'я галушок і вареників зі свинячим салом! І ось тепер ніщо писати не можна: все нищать. А з другого боку, як жаль жалуватися на уряд? Який же уряд дозволить друком проповідувати відрив від держави її області? А ось іще наслідок цієї історії. Івановський був прекрасним цензором і тому, що був благородною людиною. Після цеї історії, природно, став він суворішим, придирливим, до нього стали доходити скарги лібералів, і він пішов у відставку, вважаючи, що його професія не згідна з його сумлінням... Ось який досвід віри мого віруючого приятеля! Я зс'ясовую цю віру так: віра це потурання пустим фантазіям, або здібність все бачити не так, як воно є в дійсності, а як нам хочеться і як нам треба, щоби воно було. Страшна глупота ця віра! Річ, очевидячки невинна, але тим ординарніша".

Так писав батько російської критики, гордість москалів!

Цей лист — це апологей ненависти Белінского до українського письменства і до його найвизначнішого репрезентанта Шевченка, яку він поніс з собою в могилу і передав своїм наслідникам московським державникам — імперіялістам і націоналістам.

Причину зміни поглядів Белінского у відношенні до українського письменства й українського народу в 40-вих рр. добачують в тому, що Белінский саме в цих часах перенявся філософією німецького філософа Геґеля, який у своїй філософії історії засуджував недержавні народи на асиміляцію або на вимертя.[18])

Ближче в цю причину ми не можемо входити. Та й це зайва річ. Для нас важливі тільки самі факти.

Скитальщина (Австрія), 1948.

[11]) „Отечественныя Записки", 1842, № 5.

[12]) Полное Собраніе сочиненій В. Гр. Бѣлинскаго (вид. Венґерова). Т. VI., ст. 202.

[13]) Там же. Т. VII. Ст. 395.

[14]) Там же. Т. VII. Ст. 595, замітка 130.

[15]) Мова йде про дві політичні поеми Шевченка.

[17]) Белінский, як каже Драгоманів („Письмо В. Г. Бѣлинскаго къ Н. В. Гоголю", Ст. XIV.), не знав, що то за книжка, яка так дуже розсердила цензорів: це була „Повѣсть обо Украйнѣ" — і в ній провідною думкою був не так відрив України, як радше протест проти закріпощення в ній селян.

[18]) Під впливом цеї філософії були Маркс і Енґельс, які теж засуджували недержавні народи на асиміляцію або на вимертя.

АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ПРАПОР НА АНТАРКТИДІ. — По середині картини бачимо капітана С. А. Кемпбела, провідника Австралійської Наукової Експедиції, який застромлює прапор своєї країни на Герд Айлендс, в Антарктиді, центрі наукових розслідів експедиції, яка складається з 14 учених, які залишаться на острові 12 місяців. Остров, який є віддалений від австралійського порту Мелберн на 3,200 миль, має 25 миль довжини і 9миль ширини.

„...ЧЕРВОНІЇ СТРІЛЬЦІ".

Київське радіо передало в неділю — в окремій авдиції — українські народні пісні.

Враз заповідачка говорить:

„А тепер слухайте відому українську народню пісню: Ой видно село..."

Слухаємо. І що чуємо?

А ось що: „Ой видно село, широке село під горою, ой там ідуть стрільці, **червонії** стрільці до бою..."

Слухаємо дальше: „А хто піде з нами, буде славу мати, ми йдем **за свободу** воювати..."

Цікава народна пісня, правда?

Але — якого народу?

(„Останні Новини").

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: Відділ 5 У. Н. Союзу з Асторії, Л. Ай. $25 з коляди; Тов. Дочки України, відділ Українського Золотого Хреста в Шікаґо, Ілл. $10 як вкладку, а $10 на пресовий фонд, разом $20; Відділ 140 У. Н. Союзу в Жірард, О., $10 як вкладку, а В. Павлик $2, і С. Нановський $1 на працю комітету разом відділ переслав $13.

ШІКАҐО І ОКОЛИЦЯ!

СТАРАННЯМ КОМІТЕТУ БУДОВИ ПАМЯТНИКА АМЕРИКАНСЬКОМУ НЕЗНАНОМУ ВОЯКОВИ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ

буде даний величавий

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

в неділю, 14-го березня (March)

В ГОДИНІ 2:30 ПОПОЛУДНІ

В ШОПЕН ШКОЛІ ПРИ РАЙС І ВЕСТЕРН ВУЛ.

(НОРТ САЙД)

Концертова програма включає: Хор мішаний і хор мужеський, сольо-спів, інсценізація поеми „За байраком байрак".

Реферат виголосить гість з Клівленду проф. Гнилка (недавно з Европи).

Рівнож виступить зі словом по англійськи проф. PAUL DOUGLAS і представник американського леґіону і V. F. W.

Дохід призначений на будову памятника.

Вступ вільний.

СЛАВА АМЕРИЦІ і УКРАЇНІ! Комітет.

Загальні збори „Самодопомоги"

(Докінчення зо стор. 1).

один рік праці повністю виправдали створення цеї організації.

З приїздом вже перших нових українських імігрантів до Америки виринули теж деякі різниці і тертя між старими і новими імігрантами, що мали свої причини не так в світогляді, як в підході до поодиноких справ. Проте, першою причиною повстання „Самодопомоги" була таки справді самодопомога. Діло в тому, що до Америки почали приїжджати українці теж на збірні афідевіти, які не мали на цій землі ані рідних, ані знайомих, що могли б ними заопікуватися. Існуючі українські допомогові організації, зі З. У. А. Допомоговим Комітетом на чолі, ставили — зовсім слушно — своїм першим завданням допомогу українським скитальникам в Европі. До якої міри була потрібна і ця самодопомога в Америці може посвідчити факт, що протягом звітового року ця організація допомогла знайти мешкання і влаштуватися на працю біля 130 родинам нових українських імігрантів. Це досягнено при великій допомозі місцевого українського громадянства, головно жінок, яким належиться за це найбільше признання і подяка. Але „Самодопомога" була тут ініціятором та своєрідним центром цеї допомоги, за якою до неї зверталися вже не тільки новоприбуваючі, але теж чимало старших українських імігрантів, прохаючи порад і допомоги головно в справі їх рідних в Европі. Проф. Андрусів подав цілий ряд дальших конкретних фактів, які справді переконують про велику ролю цеї організації в допомозі й взагалі в „перших кроках" нових українських імігрантів в Америці.

Друга причина, що дораджувала створення такої організації, лежала власне в цій першій зустрічі і тертях між новою і старою іміграціями. Перш за все, між новими імігрантами траплялися одиниці, які нагло присвоювали собі право говорити в імені всіх нових українських імігрантів та своїм нектактовним поступуванням кидали відповідне некорисне світло на всіх та спричинювали тертя. В той спосіб витворилися всілякі пересуди, що могли мати некорисний вплив на дальше наладнання взаємовідносин та на співпрацю між новою і старою іміграціями. Треба було доконче створити відповідний авторітет, що ці справи нормував би. І це без сумніву почастило „Самодопомозі". У висліді, створено, так сказати б, першу абетку спільної мови, що вже дала найкращі результати. Взаємною доброю волею розвіяно в головному пересуди, порядком приватної і публичної дискусії розяснено непорозуміння та створено основні передумови для створення одної американсько-української спільноти старих і нових імігрантів та нової американсько-української генерації. Це вже сьогодні дає найкращі результати у взаємній праці та співпраці в поодиноких громадах. Бо „Самодопомога" й була створена з единою метою праці і співпраці з місцевими українцями, а не для критики, чи конкуренції. Сьогодні та з кожним днем більше „Самодопомога" стає вже не організацією нових українських імігрантів, але взагалі американсько-українською організацією, спільним добром всіх американських українців. В тому напрямку задумана теж зміна назви і статуту організації.

Труднощі і перешкоди.

Сторення окремої організації нових українських імігрантів зустрілося зразу з помітним недовірям з боку існуючих тут українських організацій, що — до деякої міри — могло б бути і виправдане — говорив дальше проф. Андрусів в своєму звіті. Проте, не бракувало й таких, що відразу поставилось до неї з довірям та всіляко її піддержували. До цих треба зарахувати теж редакції „Свободи" і „Америки". Протягом цілого року „Самодопомога" мусіла поборювати найбільші труднощі, головно матеріяльного порядку. Вона не вела окремої кампанії за збіркою фондів, що їх так дуже потребувала не тільки, щоб самій „стати на ноги", але головно для допомоги іншим. Треба було приміщення, треба було оплатити канцелярію і робітника, треба було на найконечнішу допомогу новоприбуваючим. ЗУАДКомітет ухвалив 100 долярів місячної допомоги, що її опісля хвилёво знову було припинено і опісля знову признано. Але всі ці труднощі поступово перемагається, теж при допомозі місцевого громадянства. Від оо. Василіян організація одержала приміщення, сьогодні вже на цілому поверсі, влаштувала канцелярію і створила головну передумову своєї праці. Постава Організації та її членів успокоїла хвилеве напруження між новими і старшими імігрантами, що створило моральну базу дальшої праці і розвитку, хоча ще не всі пересуди переможено і усунено. З кінцем жовтня минулого року організацію заінкорпоровано в стейтовому уряді, створюючи легальну базу її праці а з початком цего року „Самодопомога" стала членом ЗУАДКомітету, що створює базу її співпраці з американсько-українським загалом. Це вже виявилося в організації першого Українського Переселенчого Осередку в Ню Йорку.

Ріст організації.

Організація „Самодопомога" нараховує сьогодні біля 450 членів, в порівнанні з 28 особами, що її створили минулого року. Виявляється необхідність організації філій і таку вже створено у Филаделфії. Можна б створити теж в інших містах, головно в Дітройті, Шикаго і т. д., але докищо немає фондів, щоби вислати туди представника та наладнати справу. З часом зробиться і це.

Майбутні цілі.

До найважніших завдань організації на майбутнє проф. Андрусів зарахував: 1. Впорядкування та внутрішнє скріплення організації, куди належать: Наладнання канцелярії і секретаріяту та відповідне матеріяльне забезпечення; ще тісніший звязок і співпраця з іншими американсько-українськими організаціями та кращий звязок з українцями в Европі; окрема увага та оживлення культурної праці і створення власного буджету та матеріяльного забезпечення.

2. Кращий звязок та співпраця з іншими українськими організаціями в Америці, активна участь в переселенчій акції, краща інформація американсько-українського загалу про організацію та нову іміграцію і вкінці влаштовування імпрез. Започатковану допомогову акцію, розуміється, треба не тільки продовжувати, але й постійно скріплювати.

На закінчення свого звіту проф. Андрусів висловив подяку і признання тим, що допомагали в розвитку та праці організації, зокрема інж. Красносові за його жертвенну і невтомну працю в канцелярії.

ЗВІТ СЕКРЕТАРА, СКАРБНИКА І КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ.

Звіт секретара склав В. Коваль, доповнюючи з протоколу звіт голови, а звіт скарбника зложив інж. Красноніс. Приходи і розходи організації обертаються в межах дещо понад 2,500 долярів. Звіт Контрольної Комісії зложила п-ні Хомин, стверджуючи повний порядок діловодства. Працю Управи характеризує факт, що голова проф. Андрусів доложив до своєї праці понад $200, не бажаючи їх звороту. Уступаючій управі уділено абсолюторію, але нової не вибрано ще, бо з огляду на необхідність звільнити залю нарад для інших цілей, продовження Зборів відложено до половини квітня. Над звітами вивязалася оживлена, але дуже річева дискусія. Під час зборів виступили з привітами п-ні О. Лотоцька від Союзу Українок Америки та принагідний гість, о. д-р В. Кушнір, що в справах Панамериканської Української Конференції приїхав до Ню Йорку. Збори були незвичайно річеві і під кожним оглядом виявили громадську зрілість членів організації та їх єдине бажання: працювати для добра української справи, не жаліючи труду і сил та не зважаючи на перешкоди.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа **доконче** подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаете.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

12,738 Карлаш Катерини д. Николи, Пригорчук Параски з с. Дяковець (Коломия) від Луненчук Марії і Пашник Василя.

12,739 Ольшанська Стефи, Німців Івана, Придаткевич Ліди від Марчак-Залізняк Оксани.

12,740 Крук Михайла з с. Залипя (Рогатин) від Крук Ольги.

12,741 Славич Данила, Андрія і Василя з с. Боберка (Турка) від Славич Максима.

12,742 Худан зам. Цюрко Анни з с. Монастира (Ярослав) від Худань Івана.

12,743 Ерґерман Марії та рідних від Смалькова Марії з дому Филипович.

12,744 Шклярик Анастазії з Монастириськ (Бучач) від Лясковнич Юліяна і Теофіля.

12,745 Цибак Василя від Ощипок Петра з с. Дністрик Дубовий (Турка).

12,746 Даньо Антошка, Куньцьо Еви від Куньцьо Катерини.

12,747 Українка-скиталка, бажає навязати письменний контакт з Українцями Америки. — Від Кучак Ольги.

12,748 Яцків Ілька з Заліщик Малих (Бучач) від Гальчук Миколи.

12,749 Дубас Андрія та знайомих з Подусівної від Войчак Льва.

12,750 Величко Степана від Величко Софії зам. Закревська.

12,751 Цап Василя з с. Сушиця Велика (Самбір) від Цап Миколи.

12,752 Процик Данила і Анни по мужу Яремчук з с. Краєноселець (Збараж) від Яремчук Іллії.

12,753 До рідних Когут від Ганяк Йосифа з с. Букова (Самбір).

12,754 До кревних і знайомих з Палагич (Товмач, Станиславів) від д-ра Самборський Степана.

Голоситись на адресу:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

ПРОПАГАНДА УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ В ВЕЛ. БРИТАНІЇ

(Докінчення зі стор. 1-шої).

знайшов живий відгук не тільки серед місцевого українського громадянства, але й англійського, яке всюди щиро його вітало та давало вислів своєму захопленню чаром української пісні. У своїй поїздці хор тричі виступив у Лондоні (останній раз 7. лютого в залі Кінґс Джордж Гол для учасників Загальних Зборів СУБ-у).

Вершковою точкою мистецьких і пропагандивних досягнень хору було запрошення його до виступу в BBC дня 8. лютого, в год. 2:30. Хор виступив в окремій зорганізованій для чужинецьких робітників передачі і в призначених йому вісьмох хвилинах відспівав чотири пісні. Після того його вдруге запрошено до BBC, тим разом до телевізійної передачі. Дня 11. лютого в год. 9:45 ввечорі в телевізійному студіо британського радія під час показу т. зв. радіожурналу хор з участю октету, бандуристів і хореографічної групи якнайкраще запрезентував себе в хорово-музично-танковому монтажі. Спікерка передачі перед виступом пригадала своїм глядачам і слухачам, що вже місяць тому на екрані телевізійної передачі вони мали нагоду побачити зразки українського самодіяльного мистецтва, а згодом представила їм хоровий ансамбль „Бурлака".

В місяці березні хор „Бурлака" починає третє своє турне по З'єдиненому Королівстві, тим разом виїздить на мистецькі виступи до Шотляндії. (У. Думка).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка від 349, відбудуться 14. березня, в годині 2. попол., в домі Лісного. — І. Шеґера, предс.; Л. Мартинчук, кас.; Н. Лісний, секр.

БРОНКС, Н. Й. — Тов. Згода, від. 210. повідомляє всіх своїх членщь і членів, що квартальні збори відбудуться в суботу, 13. березня, в 8. годині ввечір, під ч. 1243 Пюрітен Еве. Просимо всіх прийти на час, бо є деякі справи. Ще є багато українських дітей, що не належать до У. Н. Союзу. Чому? Це є ваш Союз, як впишете свої діти, то буде ваших дітей. Ми старі мусимо їм лишити. — Т. Давидів, предс.; С. Завадовський, кас.; М. Фрако, секр.

БОСТОН, МАСС. — Місячні збори Тов. ім. Евгена Коновальця, від. 238, відбудуться в неділю, 14. березня, в церковній галі 136 Арлінґтон ул., зараз по відправі. Просимо всіх членів бути приявними на тих зборах, бо є важні справи до полагодження. Союзова кампанія за новими членами продовжується. Кожний українець, що дорожить своїми установами, повинен належати до свого У. Н. Союзу. Тому просимо вписуватись в члени. На річних зборах члени потвердили той самий уряд, а це: В. Ярош, гол.; П. Попович, кас.; М. Давискиба, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє чланів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 14. березня, в У. А. Т., 2965 Карпендер ул., точно в год. 1. попол. Просимо членів про приявністх на зборах. Пригадуємо членам, щоб приєднували нових членів і вписували свої діти і внуки до У. Н. Союзу. П. Андрушків, секр.

AMBRIDGE, PA. — The St. Nicholas Society, Branch 276 of U.N.A., will conduct its regular monthly meeting March 14, at 2 o'clock P.M., at 697 Glenwood Ave. All members are requested to attend. — J. Bilyk, Secretary.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Збори Бр. св. О. Николая, від. 369, відбудуться в неділю, 14. березня, в годині 6:30 ввечі,р. Взиваємо всіх членів прийти на збори на означений час і заплатити свої вкладки. Є також справи до вирішення. Кампанія за новими членами продовжується. — Уряд.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, повідомляє, що квартальні збор відбудуться 13. бирезня в годині 8. ввечір, в Укр. Галі, 91 Проспект ул. Просимо всіх членів приходити на збори в означений час і приводіть своїх знайомих, щоб вони вписалися в члени. — За уряд: Т. Михнів, предс.; М. Шіпінка, кас.; Й. Шеремета, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. У. Н. Дому, від. 316, відбудуться в четвер, 12. березня, в Тов. Домі, 831 Джозеф Еве., в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів прийти на означени час. — В. Гнаткiв, гол.; П. Ковтун, кас.; М. Парута, фін. секр.; В. Двацців, рек. секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 213. повідомляє своїх членів, що квартальний збори відбудуться в пятницю, 12. безеня, в год. 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 35 Вест 19. вул. Просимо всіх членів прийти, бо є багато важних справ до полагодження. — За уряд: А. Романів, предс.; А. Бирич, фін. секр.; М. Пахолок, кас.; Й. Кобрин, рек. секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 371, відбудуться в пятницю, 12. березня, в год. 8. ввечір, в Січовій Галі. Просимо членів платити свої вкладки на зборах відділу. — О. Панькiв, предс.; П. Баранюк, секр.

ПОШУКУВАННЯ

Пошукую у важній справі
п. WLADYSLAWA TOMCHAK,

поляк-швець. Виїхав зі Львова молодим до Амирики в роках 1911—1912. Хто про него знає, або він сам, прошу зголоситись на понижчу мою адресу.

Таксамо у важній справі пошукую
ЙОСИФА МОСКАЛСЬКІ.

Одружений з Марією Генсьорскі. Виїхав до Америки перед світовою війною, відтак забрав жену і родичів її і своїх до Америки. Поляки. Походять з села Бучкова, пов. Долина. Хто про них знає, або вони самі, прошу зголостись на мою адресу:

MICHAEL MALISHEWSKY,
26 Berkeley Pl., Brooklyn, N. Y.

РІДНИХ І ЗНАЙОМИХ ЗІ ЛЬВОВА
пошукує
СТЕПАН КИНЬО
215 SEYMOUR ST., AUBURN, N. Y.

ІВАН І ВОЛОДИМИР ФЕСНЯК
з села Каршаничі, повіт Перемишль, Галичина, шукають
ІВАНА, МАРІЇ, АННИ І КАТЕРИНИ ВОЙТОВИЧ,
які мають жити десь близько Ню Йорку, чи в самім Ню Йорку. Згадані особи хай голосять чим скорше до:
DIMITRIE HERBOWY
604 FAY ST., UTICA, N. Y.

ПОЛІВКО, котрий тепер перебуває в Ню Йорку, пошукує свог брата, або його рідню, котрий виїхав до Америки перед 1. світовою війною з м. Ніжина, губернії Чернигівської. Хто прои него знає, або він сам, хай пише:
POLIVKO
283 Pleasant Ave., New York, N. Y.

СЦЕНІЧНА НОВИНА! НА СВЯТА ШЕВЧЕНКА!

Шевченко у Репніних

Інсценізація з життя Т. Шевченка на 1 дію.
Написала: НАТАЛІЯ ГЕРКЕН-РУСОВА.

До цеї наскрізь оригінальної і високо виховної картини додано вступ авторки з поясненнями і вказівками щодо історичних обставин та характеристики витедених на сцені осіб. Рівнож додано ілюстрацію проєкту костюмів та декорацій, рисунку авторки та світлини портретів 5-ох осіб, що виступають в цій інсценізації, мальованих самим Шевченком.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 30 ЦЕНТІВ.

В цій сценічній картині виступає 12 осіб, тому радимо замовляти відразу 12 книжечок. **Ціна за 12 книжечок 3 доляри** (значить 60 ц. опусту).

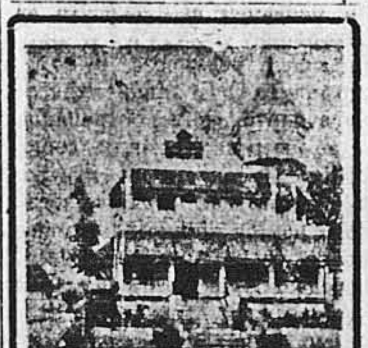
Замовлення з належітістю просимо слати до:
AMERICA, 817 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA 23, PA.

СЛУЖБА БОЖА

Літургія св. ІОАННА ЗЛАТОУСТОГО НА МІШАНИЙ ХОР
МУЗИКУ СКЛАВ
ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ
НА ПІДСТАВІ НАПІВІВ ІРМОЛОЯ ЛЬВІВСЬКОГО ТА ПРОСТОПІНІЯ ПІДКАРПАТСЬКОГО
Ціна $2.50.
Замовлення враз з належитістю слати до:
"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET (P. O. BOX 346) JERSEY CITY 3, N. J.

КНИЖКИ

КУПЛЮ 3-ІЙ ТОМ
УКРАЇНСЬКОЇ ЗАГАЛЬНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ
Зголошення з поданням ціни слати на адресу:
Mrs. CLAUDIA OLESNICKI
69-18 Dartmouth Street,
Forest Hills, L. I., N. Y.

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVE.
NEWARK
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.
Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за ---- $150.00
У випадку смутку в родині кличте:
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762
228 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядкує погребами по ціні так низькій як ---- $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

„СПОГАДИ" О. КОШИЦЯ

Хто пічне читати цю книгу увечір, той напевно просидить над нею до ранку.

Ця книга особистих спогадів славного дириґента й композитора — та найцікавіша книга нашого часу. І легко її читати.

Перша частина, 367 стор., $2.50,

Замовлення слати до:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 1799. Одна хвора малпа.

Пильно охороняючи малпочку, Тарзан пірнув у нетри, заки ще здивована ватага могла піднести кріси.

Він кинувся на землю і кулі перелетіли понад його головою.

За хвилину, високо на деревi, Тарзан і Джена провірювали рану Нкіми.

„Вона буде жити" — оголосив пан джунглів і призбирав лічничого зілля. „Одначе ти мусиш заопікуватися нею в притулку"...

...„а я пущуся до села мугамбів, щоб їх остерегти".